

J. Bb.

"Die Anthropogeographie Friedrich Ratzels und ihre ideengeschichtlichen Wurzeln", Johannes Steinmezler, Bonn 1956 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 3/1, 183

1958

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rych największą rolę bez wątpienia odegrał Tytus Chałubiński. Przypominając szereg niejednokrotnie już zapomnianych nazwisk, autor stara się nikogo z zasłużonych nie pominąć.

Tekst ozdobiony został licznymi rycinami budynków sanatoryjnych, will, podobiznami dawniej żyjących lekarzy. Dołączenie również fotografii obecnie pracujących na tym polu nadało publikacji posmak propagandowy, co na pewno nie leżało w intencji autora. Część pierwszą kończy dodatkowy rozdział, w którym znajdujemy niejako podsumowanie treści, po czym umieszczona została literatura przedmiotu. Część drugą (bodajże najcenniejszą) stanowi zaopatrzone w objaśnienia wykaz prac lekarzy zakopiańskich za lata od 1873—1953.

Pomijając sposób jej przygotowania, publikacja jest bezwzględnie cennym informatorem dla tych, którzy w przyszłości chcieliby się zająć opracowaniem np. dziejów myśli lekarskiej w walce z gruźlicą lub udziału zakopiańskich lekarzy w rozwoju życia społeczności góralskiej, udziału w życiu artystycznym i literackim, wreszcie nawet medycyną ludową okolic Zakopanego. Za 18 lat uzdrowisko Zakopane będzie obchodzić swój 100-letni jubileusz. Trzeba wyrazić nadzieję, że do tego czasu z pewnością ujrzą światło dzienne nowe publikacje rozwijające i pogłębiające rzucone przez autora myśli.

St. Szp.

Johannes Steinmetzler, *Die Anthropogeographie Friedrich Ratzels und ihre ideengeschichtlichen Wurzeln*. Selbstverlag des Geographischen Instituts der Universität Bonn, 1956, s. 151.

Niniejsza praca Steinmetzlera jest pierwszą, obszerną monografią, poświęconą antropogeografii Fryderyka Ratzla. Zostało w niej postawione ambitne zadanie dokonania krytycznej analizy antropogeograficznej koncepcji, przy jednoczesnym przedstawieniu jej „historyczno-ideowego podłoża” (*geistesgeschichtlichen Hintergrundes*).

Praca podzielona została na dwie części. W pierwszej, zatytułowanej *Anthropogeographie Friedrich Ratzels* dokonana została analiza przedmiotu metody i zasadniczych kategorii ratzłowskiej geografii człowieka. W drugiej, pt. *Ideengeschichtliche Wurzeln der Anthropogeographie Friedrich Ratzels* omówione są wpływy, jakie wywarł na charakter antropogeografii: ewolucjonizm, teoria migracji, historiozofia Herdera, Ritter i jego szkoła, pozytywizm i psychologiczny paralelizm Fechnera.

Wszystkie wywody autor uzasadnia przy pomocy licznych i obficie stosowanych cytatów, dążąc do nadania ocenie własnej jak najbardziej obiektywnego charakteru.

J. Bb.

Nobel Prize Winners — edited by L. J. Ludovici, Arco Publishers Ltd., London, 1957, s. 226.

Książka *Zdobywcy Nagrody Nobla* pod redakcją Ludovici, stanowi wybór życiorysów laureatów Nobla, piór wybitnych specjalistów danych dziedzin. Książka składa się z dwóch części. Część pierwsza poświęcona jest literaturze i obejmuje nazwiska: Churchill, Eliot, Faulkner,